

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
Kopija: Lietuvos Respublikos Seimo nariui
Gerb. Linui Jonauskui

2025-12-02 Nr. 1.05-0441

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO NR. XVP-907

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai (toliau – Rūmai), susipažinę su Lietuvos Respublikos Seimo nario Lino Jonausko parengtu Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 19, 19¹ ir 19² straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XVP-907 (toliau – Projektas) bei Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento (toliau – Teisės departamentas) išvada, teikia šią poziciją dėl siūlomų nuostatų, susijusių su Nacionalinio visuomenės sveikatos centro (toliau – NVSC) funkcijų išplėtimu taršos ir taršos integruotos prevencijos kontrolės (toliau – TIPK) leidimų kontrolės srityje.

Teisės departamento išvada pagrįstai atkreipia dėmesį, kad Projektu formuojamas NVSC vaidmens išplėtimas nėra suderintas su galiojančia teisine sistema ir neatitinka institucijos kompetencijos ribų. Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas nereglamentuoja juridinių asmenų teisinės atsakomybės už TIPK ar taršos leidimų sąlygų, įskaitant kvapų valdymo reikalavimus, nesilaikymą, todėl NVSC negali būti suteikiamos sankcionavimo funkcijos, kurioms nėra teisinio pagrindo. Toks reguliavimas pažeistų teisinio aiškumo principą ir sukurtų situaciją, kurioje institucijai pavedami įgaliojimai, kurių ji objektyviai negali įgyvendinti.

Papildomai atkreipiame dėmesį į praktines pasekmes, kurias sukeltų dviejų institucijų – Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – AAA) ir NVSC – nepriklausomas dalyvavimas leidimų išdavimo ir sąlygų derinimo procese. Esant dviem sprendimus formuojančioms institucijoms, kurių kompetencijos ir vertinimo kriterijai skiriasi, kyla reali rizika, kad ūkio subjektai gaus tarpusavyje prieštaraujančias pastabas ar reikalavimus. Esant skirtingiems vertinimams, leidimo suteikimo procesas gali užsitęsti ir trūkti aiškumo. Šiuo metu galutinis sprendimas dėl leidimo priklauso AAA, todėl procesas yra nuoseklus, o Projekte siūlomas modelis sukurtų situaciją, kai nėra aišku, kuri institucija priima galutinį sprendimą, ir realiai būtų įtvirtintas dvigubas reguliavimas. Tokia situacija neatitiktų gero administravimo, teisinio tikrumo ir procedūrinio aiškumo principų.

Taip pat iš Projekto nėra aišku kaip NVSC organizuotų naujai siūlomas kontrolės funkcijas: ar tai būtų planinė kontrolė, ar tik reagavimas į skundus, kokie būtų kontrolės kriterijai ir koku būdu jie derėtų su aplinkos apsaugos kontrolės tvarka. Teisinio reguliavimo neapibrėžtumas dėl kontrolės pobūdžio, dažnumo ir sankcijų mechanizmo kelia abejonių dėl NVSC funkcijų realaus vykdymo ir proporcingo poveikio priemonių taikymo. Be to, panaikinus

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000

galimybę panaikinti TIPK leidimo galiojimą už sisteminius pažeidimus, NVSC netektų esminių poveikio priemonių, todėl negalėtų užtikrinti veiksmingo reguliavimo. Tai gali sudaryti sąlygas ateityje nepagrįstai griežtinti sankcijų režimą arba diferencijuoti kontrolę pagal institucines interpretacijas, o ne pagal aiškiai įtvirtintas teisės normas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **Rūmai siūlo atsisakyti Projekto nuostatų, kuriomis NVSC būtų suteikiamos papildomos funkcijos TIPK ir taršos leidimų kontrolėje, ir gražinti Projektą iniciatoriui tobulinti.** Kadangi siūlomi pakeitimai daro esminę įtaką leidimų sistemai, institucijų kompetencijų riboms ir poveikio priemonių taikymo tvarkai, būtina organizuoti papildomas ir išsamias diskusijas su atsakingomis institucijomis, žemės ūkio sektoriaus atstovais ir kitais socialiniais partneriais. Tik išsamiai aptarus galimas teisinės ir praktines pasekmes galima užtikrinti, kad teisinis reguliavimas bus proporcingas, suderintas, įgyvendinamas ir prisidėtų prie realiai veiksmingos, o ne deklaratyvios kvapų valdymo ir leidimų kontrolės sistemos kūrimo.

Pagarbiai

Direktorius

Sigitas Dimaitis